

CACHE 5

WETTICISME

KERN VAN DE CACHE

De jongeren zullen leren om wetticisme te herkennen en te verwerpen.

DOELSTELLINGEN VAN DE CACHE

De jongeren zullen in staat zijn om:

- ✓ Uit te leggen wat wetticisme is en wat het niet is.
- ✓ Enige vormen van wetticisme in hun eigen leven te herkennen.
- ✓ Te beseffen dat wetticisme niemand redt of God nog meer van iemand doet houden.

SLEUTELVERS

Galaten 5:13

Want u bent tot vrijheid geroepen, broeders, alleen niet tot die vrijheid die aanleiding geeft aan het vlees; maar dien elkaar door de liefde.

TOEPASSING

- ✓ Tracht enige vorm van wetticisme in je hart te herkennen.
- ✓ Bekeer je van eigen inspanningen die ook maar iets lijken toe te voegen aan je verlossing of de genade.
- ✓ Confronteer hen die leren dat er aan de verlossing nog iets moet worden toegevoegd op een liefdevolle manier.

AANKNOPINGSPUNT

Wat kunnen we doen?

Kunnen we iets doen om ervoor te zorgen dat God meer van ons gaat houden? Is er iets dat we kunnen doen om onze verlossing te verdienen? Absoluut niet! Verlossing en genade zijn gaven van God naar zondaars die nergens recht op hebben. We niet enkel niets gedaan om Gods gunst te verkrijgen, maar we hebben daarentegen ook nog van alles gedaan om het zeker niet te verdienen. Zelfs de goede dingen die we doen zijn waardeloos. En toch doen we soms moeite om die gunst te verdienen. Dan stellen we regels op met de gedachte dat meer regels, meer heiliging, of zelfs verlossing, bewerkt. Wanneer we dit doen trappen we in de val van het wetticisme.

Kan jij enkele regels bedenken die sommige mensen anderen opleggen om te gehoorzamen, maar die nergens in de Bijbel beschreven staan? (Sommigen zeggen bijvoorbeeld dat je gedoopt moet zijn om gered te kunnen worden.)

UITLEG

Wat wetticisme niet is

Wetticisme is niet:

1. Het gehoorzaam zijn aan Gods geboden

Alle mensen horen Gods geboden te gehoorzamen. Eenmaal we christenen zijn geworden, zijn we bevrijd van de slavernij van de zonde en kunnen we onze liefde voor de Verlosser tonen door gehoorzaam te zijn (Joh.14:15). Het is geen wetticisme wanneer je als slaaf van Christus streeft naar heiliging; het is ons uiteindelijke doel om ons aan Hem te onderwerpen als Heer (Luk.6:46). Wat wel naar wetticisme leidt is het denken dat onze gehoorzaamheid toevoegt aan Gods gunst naar ons.

Wat dan? Zullen wij zondigen omdat wij niet onder de wet maar onder de genade zijn? Volstrekt niet! (Rom. 6:15).

2. Het hebben van sterke overtuigingen

De Bijbel bevat duidelijke richtlijnen waarvan alle christenen overtuigd horen te zijn dat ze nagestreefd moeten – zoals eerlijkheid, seksuele reinheid en het dienen van anderen. Maar er zijn ook andere meer specifieke overtuigingen die iedere gelovige vormt op basis van Bijbelse principes en de persoonlijke leiding van de Heilige Geest doorheen het geweten – denk aan ontspanning, kleding, onderwijs en dating. In deze gebieden een diepe

persoonlijke overtuiging hebben is goed, en niet wettisch. Daarbij horen we wel op te letten dat we anderen hun overtuigingen ook eren (1Kor.8:9) en ze niet gaan oordelen met onze persoonlijke standaard (Mat.7:1).

Wie dan weet goed te doen, en het niet doet, voor hem is het zonde (Jak.4:17).

3. Een huishoudelijk reglement opstellen voor de goede gang van zaken binnen de kerk

God gebiedt dat binnen de gemeenten 'alle dingen op een gepaste wijze en in goede orde gebeuren (1Kor.14:40). Hoewel gemeenteculturen verschillen, horen ze toch elk persoonlijke richtlijnen op te stellen om ervoor te waken dat de samenkomsten anderen opbouwen (vs.26) en God verheerlijken (vs.31).

Laat alles gebeuren tot opbouw (1Kor.14:26).

Wat wetticisme wel is

Je spreekt van wetticisme als iemand iets, gedeeltelijk of volledig, tracht bij te dragen aan het werk van Jezus Christus. Het is dan Jezus + nog iets anders, met de verwachting dat Gods genade of verlossing hierdoor zullen volgen.

In de vroege Kerk kreeg dit vorm door valse leraren die beweerden dat sommige delen van de oudtestamentische wet, zoals de besnijdenis, nog steeds moesten gehouden worden om verlossing te verkrijgen (Hand.15:1). In onze huidige kerken komt het eerder voor in de vorm van een geloof dat er nog extra Bijbelse standaarden nodig zijn om een godsvruchtig leven te leiden (Gal.3:3). Ondanks dat de meeste christenen ervan overtuigd zijn dat het verkeerd is om van het Woord van God weg te nemen, lijkt het erop dat sommigen geen moeite hebben om eraan toe te voegen (Deut.4:2; Spr.30:6). Vaak overstijgen deze door mensen gemaakte standaarden gezonde persoonlijke overtuigingen en groeien ze uit tot persoonlijke obsessies die voorbij de Bijbel gaan en aan anderen als geboden en verwachtingen worden opgelegd.

De apostel Paulus streed hiertegen in Galatië en verdedigde de zuiverheid van het ware Evangelie van de vrije genade: '(Wij) weten dat een mens niet gerechtvaardigd wordt uit werken van de wet, maar door het geloof in Jezus Christus. En ook wij zijn in Christus Jezus gaan geloven, opdat wij gerechtvaardigd zouden worden uit het geloof van Christus en niet uit werken van de wet. Immers, uit werken van de wet wordt geen vlees gerechtvaardigd' (Gal.2:16). Hierin is geen toegeving mogelijk. 'Maar zelfs als wij, of een engel uit de hemel, u een evangelie zouden verkondigen, anders dan wat wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt (Gal. 1:8).

We moeten de zuiverheid van het Evangelie koesteren en koste wat kost verdedigen! Verlossing is uit genade door geloof in Christus. Iets toevoegen aan het Evangelie maakt dat het haar kracht verliest en neemt weg van de glorie en genoegzaamheid van Jezus' werk aan het kruis.

JEZUS + IETS = NIETS

De verlossing is volledig uit genade. We horen dit vrij geschenk te aanvaarden en rust te vinden in het volmaakte werk van Christus op Golgotha.

Veelvoorkomende wettische valkuilen

Hier zijn enkele voorbeelden van gebieden waarin christenen makkelijk neigen naar het wetticisme:

- Het deelnemen aan carnaval;
- Dansen;
- Het gebruik van een bepaalde Bijbelvertaling (vaak de Statenvertaling);
- Meedoen aan het Sinterklaasfeest;
- Het hebben van een kerstboom;
- Het houden aan een bepaalde kledingcode;
- Het gebruik van alcohol;
- Televisiekijken;
- Naar de bioscoop gaan;
- Het dragen van make-up;
- Bepaalde vormen van onderwijs;
- ...

Hoewel het zeker niet verkeerd is om sterke overtuigingen te hebben in gebieden waar de Bijbel niet over spreekt, is het toch fout om anderen die persoonlijke overtuigingen op te leggen als een wet of anderen te veroordelen wanneer ze andere beslissingen maken.

Zo kan iemand bijvoorbeeld voor zichzelf beslissen dat het goed is om geen televisie in huis te hebben, maar zou het fout zijn als deze persoon anderen zou vertellen dat het een zonde is om een televisie in huis te hebben of anderen zou veroordelen omdat ze een televisie in huis hebben.

Kolossenzen 2:16-23 spreekt hierover:

Laat dus niemand u veroordelen inzake eten of drinken, of op het punt van een feestdag, een nieuwe maan of de sabbatten. Deze zaken zijn een schaduw van de toekomstige dingen, maar het lichaam is van Christus. Laat u niet de prijs ontzeggen door iemand die behagen schept in nederigheid en engelenverering, intreedt in wat hij niet gezien heeft, zonder reden gewichtig doet door zijn vleselijke denken, en zich niet houdt aan het hoofd, waaruit het hele lichaam, dat van banden en pezen voorzien is en daardoor samengevoegd, opgroeit door de groei die van God komt. Als u dan met Christus de grondbeginselen van de wereld bent afgestorven, waarom laat u zich dan, alsof u nog in de wereld leeft, bepalingen opleggen als: Pak niet, proef niet en raak niet aan? Dit zijn allemaal dingen die door het gebruik vergaan; ze zijn ingevoerd volgens de geboden en leringen van de mensen. Deze dingen hebben wel een schijn reden van wijsheid, door eigenwillige godsdienst en nederigheid, en

verachting van het lichaam, maar ze zijn zonder enige waarde en dienen tot verzadiging van het vlees.

Pas op voor de gevaren!

Waar schuilt het gevaar bij eender welke vorm van wetticisme?

1. Devaluatie van Christus' werk

Toen Jezus Zijn werk voltooide aan het kruis zei Hij: 'Het is volbracht!' (Joh.19:30). De volledige verzoening voor onze zonde was behaald. Wanneer mensen door hun eigen inspanningen willen toevoegen aan Zijn werk, stelen ze eigenlijk van Zijn eer, en geven ze te verstaan dat Zijn werk niet genoegzaam was waardoor hun bijdragen noodzakelijk zijn (Gal.2:21).

2. Trots

Wetticisme is geworteld in trots en is een voedingsbodem voor nog meer vormen van trots. Een wettisch iemand wilt zelf de eer voor zijn verlossing en heiliging. Ze willen dat de wereld (en zelfs God) hun looft om hun inspanningen, zelfvertrouwen, wijsheid en rechtvaardigheid. Ze genieten van het neerkijken op anderen die niet leven naar hun standaarden (Luk.18:10-13; Rom.14:10).

3. Geen geloofszekerheid

Wanneer we niet meer volledig vertrouwen op de genoegzaamheid van Jezus Christus in onze verlossing en behoudenis (Kol.2:2; Heb.6:19-20; 10:22), zullen we beginnen te kijken naar onszelf en onze eigen inspanningen. Een wettisch iemand leeft dan in een voortdurend spanningsveld waarbij hij voortdurend in vraag stelt of hij wel voldoende heeft gedaan om rechtvaardig voor God te kunnen staan. Dit maakt dat er meer en meer regels worden opgesteld en de inspanningen worden vergroot, maar nooit met enige rust in de verlossing al gevolg.

4. Gebrek aan vreugde

Omdat een wettisch iemand leeft naar zijn eigen regels, ontbreekt de vrijheid door Gods onvoorwaardelijke liefde (Gal.4:9; 5:1). De focus ligt dan niet meer op Jezus, maar centreert zich in plaats daarvan op externe regels en het vergelijken met anderen. Hoe hard iemand hierin ook zijn best doet, toch zal hij zich altijd verslagen en veroordeeld voelen omdat persoonlijke prestaties de genade van God verstoot (Rom.8:1).

5. Veronachtzaming van de Bijbel

Wettische personen voegen steeds nieuwe tradities en regels toe. Vaak worden deze door mensen opgelegde toevoegingen voor een wettisch iemand belangrijker dan de geboden in de Bijbel (1Kor.7:19). Dit was ook de valkuil waar de Farizeeën in trapt en datgene waar onze Heer het felst naar uithaalde (Mat.15:3).

6. Verdeeldheid in de kerk

Wanneer een kerk of gemeente haar focus niet meer richt op de genoegzaamheid van Jezus Christus en hetgeen Hij vanuit de Bijbel verwacht, ontwikkelen er zich vanzelf nieuwe verwachtingen die in de plaats van de aanbidding van God zelfaanbidding promoten. Wanneer ze haar eerste liefde voor Jezus Christus verliest (Op.2:4), zal een kerk richting en waardering gaan zoeken bij mensen en een voortdurende strijd ervaren waarbij men met elkaar gemeten en vergeleken wordt (Kol.2:8). In de kerk vindt men dan eerder een geest van competitie dan van eenheid (Gal.5:15).

De wetticisme-test

Laten we zeggen dat je een geestelijk verrijkende week hebt, zo een van die weken waarin alles wel lijkt bij te dragen aan je relatie met God. Je beleeft echt een topweek: iedere dag een diepgaande stille tijd, enkele mogelijkheden kunnen benutten om het Evangelie te delen met anderen en daarnaast ook nog eens anderen kunnen dienen. Je ervaart werkelijk de aanwezigheid van God. En zondag ga je, op de climax van deze superieure week, naar de kerk om samen met andere God te aanbidden.

Maar stel je nu eens voor dat de week erna niet zo vlot verloopt: je gebedstijd wordt verdrongen door andere activiteiten, je ligt overhoop met je moeder en je bent niet naar de jongerengroep gegaan om naar een film te kunnen kijken die achteraf toch zwaar weegt op je geweten. De zondagochtend breekt weer aan, maar deze keer lijkt God erg ver weg. Je zonden drukken je neer en je twijfelt zelf of je al dan iet naar de kerk zou gaan. Maar je belijdt je zonden en vraagt God of Hij jouw lofzang wilt aanvaarden.

Op welke zondag hield God het meest van jou?

(Als je één van de twee hebt uitgekozen, heb je jezelf door uiterlijke vertoning laten vangen, wat een vorm van wetticisme is. Gods liefde voor jou was beide zondagen even groot omdat Hij naar jou kijkt doorheen Jezus Christus en Die blijft altijd dezelfde!)

Een citaat over de gevaren van wetticisme

Laat ons niet misleid worden door uiterlijke vertoningen. Satan 'zelf doet zich voor als een engel van het licht (2Kor.11:14). Hij bewaart zijn dodelijkste ziekten het meest steriel. Hij

kleedt zijn aanvoerders in een religieuze uitrusting en huisvest zijn wapens in tempels. Wetticisme is een gevaarlijkere ziekte dan alcoholisme omdat het helemaal niet op een ziekte lijkt. Alcoholisme doet mensen falen; terwijl wetticisme hen doet slagen in de wereld. Alcoholisme maakt mensen afhankelijk van een fles; wetticisme maakt hen zelfgenoegzaam en onafhankelijk. Alcoholisme verwoest alle morele standpunten; wetticisme voedt de moraal. Alcoholisten voelen zich niet welkom in de kerk; wettischen hebben niet liever dan dat ze hun moraliteit horen opgehemeld worden in de kerk. (John Piper)¹

PRAKTISCH

1. Kijk naar Jezus

Onze relatie met God is niet gebaseerd op onze werken, maar op het voltooide werk van Jezus. Het kruis moet in het centrum blijven van onze levens. Het moet 'ten eerste' zijn (1Kor.15:3). We mogen niet resultaatgericht worden (Gal.2:19-21). Onze roem moeten we vinden in de rechtvaardigheid van Christus en niet in die van onszelf (Gal.6:14)!

2. Wandel in de Geest

Anderen oordelen is een zonde van het vlees (Gal.5). Maar, voor hen die in Christus verblijven zal de Heilige Geest een liefde bewerken die ervoor zorgt dat we onze persoonlijke overtuigingen niet tot

3. Bewaak je vrijheid

Jerry Bridges zegt hierover:

De mensen die zich in al deze gebieden (van het wetticisme) bezig houden zijn gekend als 'controlefreaks'. Het zijn mensen die je niet voor God willen laten leven zoals jijzelf denkt dat Hij jou leidt. Alle kwesties in hun leven verlopen volgens een vastgeroest patroon en over al deze dingen hebben ze voorgevormde meningen. Deze mensen denken in zwart-wit. Er zijn voor hen geen grijze gebieden. Ze staan erop dat je jouw leven als christen leidt naar hun regels en maatstaven. Als je hun erop wijst dat je vrij bent om voor God te leven zoals Hij dat wilt, zullen ze je op een of andere manier proberen te intimideren en manipuleren. Hun gevaarlijkste wapens zijn het aanpraten van een schuldgevoel, verwerping en roddel. Aan deze mensen moet er weerstand geboden worden? We mogen niet toelaten dat ze de vrijheid die we in Christus hebben omver werpen.²

Sta dan vast in de vrijheid waarmee Christus ons vrijgemaakt heeft, en laat u niet weer met een juk van slavernij belasten (Gal. 5:1).

Denk eraan: Jezus + iets = niets en Jezus + niets = alles!

GROEPSVRAGEN

1. Wat is wetticisme?
2. Wat is het verschil tussen wettisch zijn en een sterke overtuiging hebben?
3. Kunnen regels die door mensen zijn gemaakt iemand redden of ertoe bijdragen dat Gods liefde toeneemt?
4. Zijn er vormen van wetticisme in je leven? Indien ja, bekeer je dan van jouw inspanningen om toe te voegen aan de verlossing of genade.
5. Ken je iemand die wettisch leeft? Indien ja, confronteer dan (in liefde) de persoon die leert dat er iets extra moet worden gedaan om verlost te kunnen worden.

MEMORIEVERS

Want u bent tot vrijheid geroepen, broeders, alleen niet tot die vrijheid die aanleiding geeft aan het vlees; maar dien elkaar door de liefde (Gal. 5:13).

GEBED

- ✓ Dank God om Zijn verlossing uit genade door geloof.
- ✓ Bid dat God enige vormen van wetticisme in je leven mag duidelijk maken.
- ✓ Geef God alle eer in alle gebieden van je leven, ook je verlossing en behoudenis.

¹ John Piper, *Brothers We Are Not Professionals* (Nashville: Broadman and Holden, 2002), p. 155.

² Jerry Bridges, *Transforming Grace* (NavPress Publishing Group, 1991), pp. 130–31.